

Fractie ADA
T.a.v. de heer R. de Lange

Bezoekadres:
Staringstraat 25, Gendringen
Postbus 42
7080 AA Gendringen
Telefoon: (0315) 292 292
E-mail: info@oude-ijsselstreek.nl
Internet: www.oude-ijsselstreek.nl

Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 1245114

Verzenddatum: 5 augustus 2025

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke raadsragen Bestuurlijke crisis DRU

Beste meneer De Lange,

Op 6 juli jl. heeft u ons per e-mail schriftelijke vragen gesteld getiteld "Bestuurlijke crisis DRU". Deze vragen zijn in goede orde ontvangen en in behandeling genomen. Hieronder treft u een herhaling van de vragen aan en daarbij de reactie op uw vragen.

Vraag 1: Bewust achterhouden van financiële informatie

a) Is het college bekend met het volgende citaat uit de Gelderse Post van 18 juni 2025 en zo ja, klopt de weergave van de daar genoemde feiten?:

"Cijfers op tafel, niet op straat

De cijfers zijn er dus wel. Dat bevestigt ook een anonieme bron. Cijfers werden met regelmaat gedeeld met de gemeente, maar om te voorkomen dat deze konden worden opgevraagd, werden de bestuurders gevraagd ze na afloop van het gesprek weer mee naar huis te nemen: "We hadden periodiek overleg met de gemeente over de cijfers, daar deden we helemaal niet geheimzinnig over. We hadden de cijfers wel op tafel liggen, maar aan het eind van het overleg namen we de cijfers weer mee, want die wilden ze helemaal niet hebben. Vanwege het feit dat mensen die konden opvragen en daar zaten ze helemaal niet op te wachten. Wij overigens ook niet, met name de horeca niet, want we wilde niet dat die concurrerende bedragen zomaar op straat komen te liggen. Daar waren we heel simpel in, dat gaat niet gebeuren."

Aan het eind van het overleg namen we de cijfers weer mee, want die wilden ze helemaal niet hebben. - Anonieme bron

De redactie beschikt over een geluidsopname van het gesprek met de bron. Vanwege de bestuurlijke gevoeligheid is afgesproken dat de bron anoniem blijft. De redactie heeft echter zowel de identiteit als de betrokkenheid bij de besproken overleggen met de gemeente geverifieerd. De inhoud van het citaat is gecontroleerd aan de hand van een geluidsopname. De redactie staat in voor de juistheid van het aangehaalde citaat."

Het college heeft kennisgenomen van het artikel en het citaat als hierboven vermeld. Het college herkent zich niet in hetgeen daar wordt geschetst als het gaat om de afgelopen periode. De aard, inhoud en context zijn bij de gemeente eveneens onbekend. Sinds het ontstaan van de entiteit Stichting DRU IP (1 januari 2019) zijn er vele gesprekken gevoerd ook over cijfers. Het college, dan wel de portefeuillehouder, is niet bij al die gesprekken aanwezig. De insteek van de bestuurlijke gesprekken sinds september 2024 - heden is vooral gericht op de continuïteit van het DRU Industriepark. In het kader daarvan heeft het college juist gevraagd om documenten en cijfers, bijvoorbeeld ten behoeve van het financieel onderzoek door Mul Advies B.V.. Cijfers die voldoende tijdig, volledig en betrouwbaar zijn om in de standpuntbepaling te kunnen gebruiken.

b) In het z.g. 3D-document, waarin de gemeenteraad kaders gaf voor de inrichting van de culturele taak, de subsidieverstreking en de rapportage, zijn regels vervat over de regelmatige verslaglegging door de Stichting DRU Industriepark. Ik verwijs u naar bijlage 4 bij het 3D-document.

Het is congruent met de door de raad vastgestelde kaders dat op de afgesproken momenten de financiële cijfers zouden worden verstrekt. Afspraak is immers afspraak. Voor de controlerende taak van de raad en voor de gevallen dat eerdere kaders zouden moeten worden bijgesteld, zouden die cijfers bij de gemeente aanwezig moeten zijn.

Is het college het met de fractie van ADA eens dat, in het geval dit soort stukken niet of mondjesmaat aanwezig blijken te zijn, het aan het college is om aannemelijk te maken dat daarvoor een andere concrete oorzaak is, dan de in het citaat vermelde gang van zaken?

Uw vraag is ons niet geheel duidelijk. In het verleden heeft de Stichting de gemeente ieder jaar de jaarcijfers gepresenteerd tezamen met een inhoudelijk jaarverslag. Dit vond echter wel op lumpsum-basis plaats evenals de subsidieverstreking. Enkel voor 2023 en 2024 is gevraagd om uitstel van aanlevering van de stukken. In 2023 had dit te maken met de wisseling van de directeur met bestuur naar het Raad van Toezicht-model waarbij de cijfers van 2023 in 2024 goedkeuring behoeft van de toen net ingestelde Raad van Toezicht. Voor 2024 werd tevens uitstel in tijd aangevraagd.

Vanuit de stichting is toegelicht dat het systeem met betrekking tot de boekhouding voor 2024 is gewijzigd. Deze wijziging bevindt zich momenteel in de afrondende fase. De projectadministratie wordt daarbij als een belangrijke verbetering gezien voor 2025. Een van de belangrijkste veranderingen is dat de jaarrekening voortaan wordt opgesteld door een externe partij. Dit nieuwe proces vergt echter meer tijd dan voorheen. In de cijfers over 2024 worden tevens correcties en herstellingen meegenomen die betrekking hebben op 2023 en eerdere jaren. Dit betekent niet dat er in die jaren fouten zijn gemaakt, maar de stichting acht het wenselijk om, mede vanwege de nieuwe directiestructuur, een frisse start te maken.

c) Op welke momenten zijn er gesprekken geweest tussen de gemeente en de DRU om aan dit kader te voldoen? Wie was er bij die gesprekken aanwezig? Zijn er gespreksverslagen gemaakt en zo nee, waarom niet? Op welke momenten heeft de stichting financiële gegevens, zoals balans en resultatenrekening, een exploitatieoverzicht of een liquiditeitsplanning verstrekt? Bij wijze van informatieverzoek verzoek ik u alle bij deze vraag genoemde stukken en alle overige stukken die van de stichting zijn ontvangen, aan de raad te verstrekken.

Tot begin 2025 werden door de Stichting enkel de jaarcijfers en een inhoudelijk jaarverslag aangeleverd. Dit ten behoeve van de definitieve subsidiebeschikking die de gemeente achteraf afgeeft. Andere stukken (bijvoorbeeld kwartaalcijfers werden niet overlegd.

In de tijd van corona zijn er tussen de gemeente en de Stichting extra gesprekken gevoerd over de cijfers middels de toen ingestelde taskforce. Dat overleg vond vanuit de gemeente op ambtelijk niveau en op informele wijze plaats. Van deze gesprekken zijn – gezien de aard van de gesprekken – toentertijd geen verslagen van gemaakt.

De Stichting heeft een administratieve professionaliseringsslag gemaakt waardoor meer zaken inzichtelijk zijn (opdracht Deloitte).

De Stichting heeft de gemeente dit jaar (2025) voor het eerst voorzien van kwartaalcijfers en een liquiditeitsprognose. Deze stukken zijn, al dan niet onder geheimhouding, aan uw raad aangeboden.

Verder beschikt het college over de financiële gegevens die verstrekt en verwerkt zijn in rapport Mul. Ook dit rapport heeft uw raad ontvangen.

d) Is het juist dat na een bespreking de cijfers “weer werden meegenomen” en zo niet tot de bij de gemeente berustende stukken zijn gaan behoren? Als er geen gespreksverslagen werden opgemaakt en de financiële rapportages niet bij de gemeente zijn binnengekomen, hoe werd dan de stand van zaken, incl eventuele nadere afspraken, vastgelegd?

Zoals aangegeven bij vraag 1a is het in de afgelopen periode (vanaf september 2024) niet voorgekomen dat er cijfers op tafel hebben gelegen die 'weer werden meegenomen'. Van de formele bestuurlijke overlegmomenten zijn notulen/bestuurlijke verslagen gemaakt. Sinds de mededeling van de stichting van 23 september 2024 (dat de Stichting de huur van 2024 niet kon betalen) zijn de contactmomenten met de stichting geïntensiveerd en is niet van al die contactmomenten een formeel verslag gemaakt.

Vraag 2: Verboden staatssteun.

a) Kent het college het door Omroep Gelderland uitgezonden nieuwsitem over de omstandigheid dat de steun aan de stichting DRU is te beschouwen als onwettige staatssteun.¹

Het artikel van Omroep Gelderland beschrijft dat de gemeente Oude IJsselstreek in strijd handelt met Europese regelgeving door steun te geven aan DRU Industriepark in Ulft.

Het college heeft kennis genomen van het door Omroep Gelderland uitgezonden nieuwsitem.

b) Zijn er, voorafgaand aan het opstellen van het raadsvoorstel dat op 30 juni zou worden behandeld contacten geweest over deze staatssteun kwestie met de rijksoverheid, b.v. het ministerie van justitie of met de Europese Commissie.

Nee, er zijn voorafgaand aan het opstellen van het raadsvoorstel dat op 30 juni 2025 zou worden behandeld geen contacten geweest over deze staatssteun kwestie met bovengenoemde organisaties.

c) Zo ja, wat was de inhoud en het resultaat van die contacten? Graag afschrift van communicatie die hier betrekking op heeft.

N.v.t.

d) Zo nee, wanneer gaat het college zorg dragen dat de gemeente alle Europese en nationale regels voor staatssteun naleeft en alsnog met de bevoegde autoriteiten contact zoeken? Mag de fractie van ADA erop rekenen dat het college haar actieve informatieplicht nakomt en de raad telkens onverwijld informeert?

Het college is zich bewust van de complexiteit van staatssteunregelgeving en streeft continu naar naleving van de geldende regels en zal waar nodig contact zoeken met de bevoegde autoriteiten. In dit geval is geen sprake van overtreding van de staatssteunregels. Bij een hernieuwd voorstel aan de raad nemen we aspect staatssteun mee.

e) Heeft het college in de periode vanaf 2005 tot en met heden intern of extern juridisch advies gezocht op het onderwerp "staatssteun voor de DRU"?

In de periode vanaf 2005 tot en met het ontvangen van deze vragen heeft het college extern geen juridisch advies gezocht op het onderwerp 'staatssteun voor de DRU'. Ambtelijk is wel een inschatting gemaakt of er sprake is van staatssteun. Kijkend naar de daarvoor geldende voorwaarden^{[1][1]} is geoordeeld dat ten minste niet aan de vijfde cumulatieve voorwaarde wordt voldaan en dat er alleen daarom al geen sprake is van staatssteun.

f) Zo ja, dan vraag ik u zowel de uitvraag, alle contacten en correspondentie van het verkeer tussen de gemeente en haar adviseur, alsmede eventuele schriftelijke adviezen, aan de raad te verstrekken en te verklaren waarom zulks niet eerder in het kader van de actieve informatieplicht is gedaan.

¹ <https://www.gld.nl/nieuws/8329485/gemeente-verstrekt-volgens-experts-verboden-staatssteunaan-noodlijdende-dru>

^{[1][1]} Bron: Handreiking Staatssteun voor de overheid
<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-71e702cc-1f74-4ded-a1ed-b0eb6b808ca2/pdf>

In de periode voorafgaand aan deze vragen is geen correspondentie over het onderwerp 'staatsteun voor de DRU' geweest, om die reden heeft het college dan ook niets in het kader van de actieve informatieplicht kunnen delen.

g) Zo nee, dan vraag ik u of de gemeente voornemens is dat alsnog met de nodige voortvarendheid te doen. Is het college bereid dat te doen en ook hier weer de uitvraag, de correspondentie en een te ontvangen advies, direct na ontvangst daarvan, aan de raad te verstrekken.

Op 8 juli is telefonisch contact gezocht met onze huisadvocaat. Op 9 juli heeft via Teams een overleg plaatsgevonden met onze huisadvocaat, de accounthouder DRU en de concernjurist. Daar is het verzoek neergelegd om advies over staatsteun i.r.t. de DRU. Dit advies is op 28 juli jl. ontvangen. Het advies is bijgevoegd bij de beantwoording van deze vragen.

h) Waarom is de raad niet eerder gewezen op het niet onafzienbare risico dat het collegevoorstel dat oorspronkelijk op 30 juni 2025 in stemming zou worden gebracht als onwettige staatssteun zou kunnen gelden. Acht het college wellicht niet haar taak om de raad ook volledig te informeren over negatievere aspecten van een door haar opgesteld raadsvoorstel?

Het college is van oordeel dat geen sprake is van staatsteun met betrekking tot verstrekte subsidies aan de Stichting. Het in het hierboven genoemde collegevoorstel voorstel tot het doen van een financiële handreiking leidt niet tot het overtreden van de staatsteunregels. Volledigheidshalve verwijzen wij u naar het bijgevoegde advies.

Vraag 3: actuele financiële positie van de Stichting DRU Industriepark
Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 2 juli 2025 heeft de wethouder erkend dat het fout was om de gemeenteraad tijdig de de ontvangst van de door haar ontvangen conceptjaarstukken 2024 van de Stichting DRU Industriepark te melden en deze stukken ter voorbereiding van de vergadering ter beschikking te stellen.

i) Wanneer is het wethouder Kock precies bekend geworden dat zij kon beschikken over de betreffende concept-jaarstukken?

De concept jaarstukken van de DRU zijn in eerste instantie op 24 juni jl. in de avond toegezonden aan de portefeuillehouder. De bijgevoegde link naar de jaarstukken was helaas niet te openen. Na verzoek aan de directeur-bestuurder zijn de stukken aan de accounthouder toegezonden op woensdag 25 juni jl. en kon kennis worden genomen van de inhoud.

j) Heeft zij argumenten om deze stukken juist niet ter voorbereiding van de gemeenteraadsvergaderingen van 30 juni en/of 2 juli 2025 te verstrekken. Is zij niet door medewerkers en/of collega-wethouders hierop aangesproken?

Nee, argumenten zijn er niet. In de voorbereiding op de raadsvergadering van 30 juni is tussen portefeuillehouder en haar ambtelijke ondersteuning wel besproken dat er concept jaarcijfers beschikbaar waren. Het onderwerp DRU is echter op maandag 30 juni van de agenda van de raadsvergadering gehaald. De focus is op dat moment komen te liggen op het bespreken met de raad (1 juli) van de kaders voor een nieuwe handreiking richting de Stichting. Als financiële input hiervoor zijn ruimschoots daarvoor de cijfers van Q1 2025 (onder geheimhouding) verstrekt aan alle raadsleden. De portefeuillehouder beseft dat dit niet is zoals het hoort. Hiervoor heeft zij tijdens de raadsvergadering van 3 juli haar excuses aangeboden vanwege het feit dat de concept jaarstukken 2024 van de Stichting niet direct zijn gedeeld. Het is op geen enkele wijze haar intentie geweest om stukken (op welke manier dan ook) achter te houden.

k) Wanneer zijn de andere leden van het college van burgemeester en wethouders bekend geworden met de beschikbaarheid van die stukken?

De stukken zijn op 7 juli jl. gedeeld met de overige leden van het college van burgemeester en wethouders. Ook zij waren ten tijde van de raadsvergadering op 3 juli niet bekend met de conceptstukken. Daarvoor heeft de portefeuillehouder, gelijk aan de raad, haar excuses aangeboden.

l) Zijn de concept-jaarstukken 2024 van de DRU-stichting genoemd of besproken in de collegevergadering van 1 juli 2025 en, zo ja, wat is daarover besproken en/of besloten?

De concept-jaarstukken van 2024 zijn in de collegevergadering van 1 juli niet besproken.

m) Nadat wethouder Kock haar excuses had gemaakt, vertelde zij de raad een tweede novum. Zij verklaarde dat zij de heer van der Wal die donderdagochtend nog had gesproken en van hem had vernomen dat bij een ongewijzigde financiële gang van zaken de ondergang rond oktober 2025 zou plaatsvinden.

n) Dit is, binnen luttele minuten na het excuus, een tweede geval waar voor het behandelen van het DRU-agendapunt essentiële feiten zijn achtergehouden. Daarom vraag ik of er nog meer feiten en omstandigheden zijn waarvan de wethouder nu meent dat ze aan de raad zouden moeten zijn gemeld. Zo ja, dan nodig ik haar uit om schoon schip te maken.

De portefeuillehouder heeft nimmer de intentie gehad om feiten achter te houden. De portefeuillehouder heeft met het bevragen van de directeur-bestuurder beoogd de regie te pakken en voorafgaand aan de raadsvergadering te horen of en hoe lang de stichting nog vooruit zou kunnen. Juist om dit op het eerst mogelijke momentum (de raadsvergadering van 3 juli) de raad te informeren over de bij haar bekend geworden informatie.

o) Is het college bereid om in de periode tot november 2024 te besluiten alleen financiële noodsteun aan Stichting DRU Industriepark te verstrekken (1) in de vorm van rechtstreekse betaling aan haar crediteuren en (2) onder de voorwaarde dat er een naar de normen van goed koopmanschap op te stellen liquiditeitsbegroting wordt overgelegd en aantoonbaar geen nieuwe schulden worden gemaakt of verplichtingen worden aangegaan.

p) Zo nee, welke argumenten worden daarvoor gehanteerd?

Ten aanzien van de hiervoor gestelde vragen onder de letters O en P heeft het college advies ingewonnen bij de huisadvocaat. De huisadvocaat adviseert het volgende:

"1. Directe betalingen aan DRU

In de eerste plaats is de gemeente ermee financieel bekend dat situatie van DRU penibel is. Daarmee is vanuit faillissementsrechtelijk perspectief de schemerperiode aangebroken: de faillietverklaring is niet uitgesproken, maar is met enige mate van waarschijnlijkheid te verwachten. Dat brengt mee dat het bestuur van DRU niet de belangen van de stichting en de met haar verbonden onderneming dient te behartigen, maar dient te handelen naar de belangen van de gezamenlijke crediteuren. Zo ook bij betalingen. Het principe van betaalautonomie (vrijheid van aanwending van gelden) staat niet meer voorop in de schemerperiode. Het bestuur van DRU dient in de schemerperiode betalingen te verrichten volgens de (wettelijke) rangorde. Doet het bestuur dat niet, dan kan dat grond vormen voor bestuurdersaansprakelijkheid. De Gemeente doet er dus goed aan om het bepalen van welke crediteur betaald dient te worden, bij het bestuur van DRU te laten. De Gemeente heeft namelijk geen inzicht in de rangorde van de crediteuren van DRU. Daar komt bij dat de Gemeente de schijn van kredietwaardigheid van DRU kan wekken door de facturen rechtstreeks te voldoen. Tot slot kunnen crediteuren de indruk krijgen dat de Gemeente verplichtingen van DRU heeft overgenomen. Dat dient vanzelfsprekend te worden voorkomen.

In de tweede plaats kan er een staatssteunrisico ontstaan als de gemeente crediteuren rechtstreeks gaat betalen. Daarmee neemt zij namelijk voor deze ondernemingen het restitutie-risico weg (en dus het ondernemingsrisico dat normaalgesproken op hen rust). Ook kan zich een risico voordoen als de gemeente gaat bepalen welke ondernemingen voorrang krijgen. Dan bevoordeelt de gemeente mogelijk

namelijk bepaalde ondernemingen (hetgeen niet alleen een staatssteunrisico is maar ook in strijd kan komen met het zorgvuldigheidsbeginsel).

2. De eis om geen nieuwe verplichtingen aan te gaan

Het is niet duidelijk wat wordt bedoeld met 'geen nieuwe verplichtingen aangaan'. DRU kan immers niet worden geëxploiteerd zonder verplichtingen aan te gaan. Het college zal in geval van eventuele subsidieverlening inderdaad een gespecificeerde (liquiditeits)begroting laten overleggen."

Het college neemt het advies van de advocaat hierin over.

Wij hopen u met bovenstaande antwoorden voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

Ron Frerix
gemeentesecretaris

Ria Ankersmit
loco-burgemeester